Pozivajuće učenje (Invitational learning)

Općenito

Pozivajuću teoriju (**invitational theory**) prvi je uveo William Purkey, 1978. godine[1)] te se njome opisuje **obrazovni okvir** odnosa učenja/poučavanja **temeljen na ljudskim vrijednostima, odgovornosti i sposobnostima**. Riječ *pozivajuće* (**inviting**) je odabrana jer dolazi od latinske riječi *invitare*. U prijevodu to znači "*ponuditi nešto korisno za razmatranje*", ali definicija implicitno uključuje "*etički proces koji obuhvaća neprekidne interakcije među ljudima*"[2)].

Učenje se u kontekstu pozivajućeg učenja razmatra u društvenom kontekstu, gdje bi **učenici trebali biti pozvani od strane učitelja da razvijaju svoje potencijale**.

Što je pozivajuće učenje?

Pozivajuća teorija temeljena je na dvije teorijske osnove[3)]:

- *Perceptivna tradicija (**The Perceptual Tradition**)* ("*ljudsko ponašanje je rezultat jedinstvenog načina na koji pojedinci gledaju na svijet*"[4)]
- *Teorija pojma o sebi (**Self-Concept Theory**)* ("*govori o tome kako je ponašanje posredovano načinom na koji pojedinac vidi sebe te da takvi pogledi služe i kao uzrok i kao posljedica ljudskih aktivnosti*"[5)]

te na četiri pretpostavkama [6)]: vjerovanje (da će pojedinac pronaći svoj najbolji put za ostvarenje ciljeva), poštovanje (drugih budući da su sposobni, vrijedni i odgovorni), optimizam (budući da ljudi posjeduju gotovo neograničen potencijal u svim područjima ljudskog djelovanja), te intencionalnost (namjerno djelovanje kako bi se ponudilo nešto korisno za druge).

Ovaj ljudski potencijal treba razvijati kroz obrazovni proces, kojeg karakterizira tzv. ***pet P-a***. *Pet P-a* predstavljaju **okolinske faktore** koji utječu na nečiji uspjeh ili neuspjeh u obrazovnom procesu, ovisno o tome koliko su *pozivajući*. Purkey je *poziv* opisao kao "*sažetak poruke, verbalne ili neverbalne, formalne ili neformalne, koje su poslane učenicima s namjerom potvrde njihove odgovornosti, sposobnosti i vrijednosti.*"[7)] *Pet P-a* su[8)]:

Ljudi	Mjesta	Politike	Programi	Procesi
Učitelji i obrazovno osoblje	Fizički aspekti škole i razreda	Pisana i nepisana pravila o procedurama	Kurikulum za učenike	Kako se provode ostala četiri P-a

Svaki od *pet P-a* mogu, ovisno o tome kako *pozivajući* uistinu jesu, biti službeno dodijeljeni jednoj od četiri različite kategorije[9)]:

	Nenamjerno	Namjerno
Nepozivajuće	Ljudi, mjesta, politike, programi i pocesi vođeni **dobrim namjerama**, ali čine više štete nego koristi. Na primjer, opsjednutost nepotrebnim formalnostima, šovinističko ponašanje ili nenamjerno slanje **obeshrabrujućih signala** učenicima.	Ljudi, mjesta, politike, programi i procesi usredotočeni na učenikove nedostatke ili namjerno diskriminiranje učenika što rezultira time da se osjećaju manje vrijednima.
Pozivajuće	Ljudi, mjesta, politike, programi i procesi **nesvjesni razloga svoga uspjeha** ili neuspjeha. To ih čini nedosljednima i učenicima je teško ugledati se na njih kao na modele i oponašati ih.	*Pet P-a* koji su **pozivajući** te znaju i mogu prilagoditi njihovo *pozivanje* kad je to potrebno. "*U idealnom slučaju, faktori ljudi, mjesta, politike, programa i procesa trebaju biti toliko namjerno pozivajući kako bi stvorili svijet u kojem je svaki pojedinac srdačno pozvan da se fizički, intelektualno i emocionalno razvije.*"[10] Na ovoj idealnoj razini korištenja pozivajuće teorije, ona postaje nevidljiva i čini se da zahtjeva jako malo truda, iako to nije istina. To je tzv. ***plus faktor*** (**plus factor**).

Optimalno, svaki od *pet P-a* trebao bi biti namjerno pozivajući.

Koje je praktično značenje pozivajućeg učenja?

Purkey-evim riječima:

- "*ni jedan aspekt obrazovanja nije važniji od osjećaja nastavnika da je individualan učenik važan, vrijedan i može učiti u školi* "[11].

Teorija pozivajućeg učenja predlaže da, kako bi se olakšalo učenje, učenicima treba **pružiti okolinu (*pet P-a*) koja je optimalno pozivajuća**. Elementi koji će to osiguravati su poštovanje, povjerenje, optimizam i intencionalnost te bi oni trebali biti dio svakog obrazovnog procesa.

Ali za ostvarenje toga, pojedinac mora početi raditi na sebi i naučiti biti:

- **Osobno pozivajući sa samim sobom** - što znači da pojedinac mora doslovce početi s učenjem kako bi postao pozivajući samom sebi. To uključuje donošenje **ispravih odluka** u životu, **opuštanje**, posvećivanje **slobodnog vremena** stvarima u kojima uživa, redovito **vježbanje**, provođenje vremena s **prijateljima**, rad s **prirodom** itd. Tek nakon razumijevanja tog koncepta, pojedinac može to ponuditi drugima.
- **Osobno pozivajući s drugima** - biti pristojan i brinuti za **osjećaje drugih** i njihova uvjerenja, **dijeliti** njihovo uzbuđenje i sreću.
- **Profesionalno pozivajući sa samim sobom** - biti svjestan svoje **profesije** i njezinih **etičkih aspekata**, pokušati napredovati u povezanim profesionalnim **vještinama** i **znanju**, čitati literaturu, pisati članke, **prisustvovati konferencijama** itd.
- **Profesionalno pozivajući s drugima** - odnositi se prema ljudima kao vrijednim individuama, djelovati pažljivo, etično te s **puno poštovanja prema svim *pet P***, ali isto tako **snažno promicati iste stavove** prema drugima, profesionalno surađivati s drugima, ostati optimističan te se **ponašati etično**.

Ključne riječi i najvažnija imena

- **Pozivajuća teorija**, **poziv**, **poštovanje**, **povjerenje**, **optimizam**, **intencionalnost**, **pet P-a**, **namjerno/nenamjerno**, **pozivajuće/nepozivajuće**, **osobno/profesionalno pozivajući sa samim sobom/s drugima**
- William Purkey

Literatura

Purkey, William Watson. An Introduction to Invitational Theory. Journal of Invitational Theory and Practice 1(1): p5-15. 1992.

Smith, Kenneth H. Invitational Education: A Model for Teachers and Counsellors. Australian Catholic University Faculty of Education Trescowthick School of Education (Victoria).

Finger, Susan D. & Pape, Tess M. Invitational theory and perioperative nursing preceptorships. AORN Journal, October 2002.

Hunter, M. & Smith, Kenneth H. Inviting school success: Invitational Education and the Art class. Journal of Invitational Theory and Practice, 2007.

Arceneaux, Clayton J. Multicultural Education and Invitational Theory: A Symbiosis. Journal of Invitational Theory and Practice, 1(2). 1992.

Pročitaj više

Purkey, William W. What Is Invitational Education and How Does It Work?

Purkey, William W. An Overview of Self-Concept Theory for Counselors

Purkey, William W., & Novák, John M. Inviting school success: a self-concept approach to teaching and learning. Wadsworth Pub. Co., 1984.

Purkey, William W., & Novák, John M. An Invitational Approach to Conflict Management

Purkey, William W., and Smith, J. Invitational Learning for Counseling and Development. ERIC/CAPS, 2108 School of Education, University of Michigan, Ann Arbor, MI., 1990.

Purkey, William W. & Novak, J. Education: By invitation only. Bloomington, IN: Phi Delta Kappa, 1988.

Purkey, William W. & Stanley, P.H. Invitational teaching, learning and living. Washington, DC: National Education Association, 1991.

Purkey, William W. & Strahan, D. B. Inviting Positive Classroom Discipline.

Journal of Invitational Theory and Practice.

Recentna literatura

1)

Purkey, William Watson. Inviting school success: a self-concept approach to teaching and learning. Wadsworth Pub. Co., 1978.

2)

Smith, Kenneth H. Invitational Education: A Model for Teachers and Counsellors. Australian Catholic University Faculty of Education Trescowthick School of Education (Victoria).

3), 4), 5), 6)

Purkey, William Watson. An Introduction to Invitational Theory. Journal of Invitational Theory and Practice 1, no. 1: 5-15, 1992.

7)

Finger, Susan D, and Tess M Pape. Invitational theory and perioperative nursing preceptorships. AORN Journal 76, no. 4: 630, 633-642, October 2002.

8)

Purkey, William W., and And Others. Invitational Learning for Counseling and Development. ERIC/CAPS, 2108 School of Education, University of Michigan, Ann Arbor, MI., 1990.

9)

Smith, Kenneth H. Invitational Education: A Model for Teachers and Counsellors.

10)

Purkey, William Watson. An Introduction to Invitational Theory. Journal of Invitational Theory and Practice 1(1): p5-15. 1992.

11)

Purkey, W. W. Self-concept and school achievement. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall. 1970.

From:
https://learning-theories.org/ - **Learning Theories**

Permanent link:
https://learning-theories.org/doku.php?id=hr:instructional_design:invitational_learning&rev=1389036702

Last update: **2023/06/19 15:49**